

NACUKO
IMAMURA

ŽENA U
LJUBIČASTOJ
SUKNJI

Prevela s engleskog
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Natsuko Imamura

THE WOMAN IN THE PURPLE SKIRT

Copyright © 2019 by Natsuko Imamura

Serbian translation copyright © LAGUNA

All rights reserved.

Original Japanese edition published by Asahi Shimbun
Publications Inc., Tokyo.

Serbian language translation rights arranged with Asahi
Shimbun Publications Inc. through The English

Agency (Japan) Ltd. and New River Literary Ltd

Translation copyright © 2022 za srpsko izdanje, LAGUNA

ŽENA U
LJUBIČASTOJ
SUKNJI

NE TAKO DALEKO OD MENE ŽIVI ŽENA POZNATA KAO

Žena u Ljubičastoj Suknji. Uvek nosi ljubičastu suknju – zato je i dobila taj nadimak.

Najpre sam mislila da je Žena u Ljubičastoj Suknji devojčurak. Verovatno zato što je sitna i krhka s dugom kosom koja joj pada preko ramena. Izdaleka biste pomislili da ima oko trinaest godina. Ali pogledajte pažljivije, izbliza, pa ćete videti da nije mlada – daleko od toga. Ima staračke pege na obrazima, a kosa joj nema sjaj – prilično je suva i krta. Otprilike jednom nedeljno Žena u Ljubičastoj Suknji odlazi u lokalnu trgovačku četvrt i kupuje kiflicu s kremom. Uvek sam se pravila da se premišljam koje pecivo da kupim, ali zapravo sam je pažljivo posmatrala. I razmišljala kako me podseća na nekoga. Ali na koga?

Čak ima i klupa, posebna klupa u lokalnom parku, poznata kao Naročito rezervisano mesto za Ženu u Ljubičastoj Suknji. To je jedna od tri klupe u južnom delu parka – ona najdalje od ulaza.

Određenim danima sam viđala Ženu u Ljubičastoj Suknji kako kupuje kiflicu s kremom u pekari, šeta se kroz trgovačku četvrt i produžava pravo prema parku. Oko tri posle podne. Hrastovi na obodu južne strane parka zaklanjaju Naročito rezervisano mesto. Žena u Ljubičastoj Suknji seda na sredinu klupe i jede kiflicu, držeći dlan ispod nje kako joj krem ne bi iscurio na krilo. Pošto sekundu-dve gleda vrh posut seckanim bademima, stavlja i njega u usta pa veoma sporo žvaće taj poslednji zalogaj.

Dok je gledam, mislim:

Znam: Žena u Ljubičastoj Suknji liči na moju sestru! Naravno, jasno mi je da mi ona nije stvarno sestra. Lica su im potpuno različita.

Ali i moja sestra je natenane jela poslednji zalogaj. Uglavnom blage naravi i voljna da mi popušta u sestrićskim čarkama jer sam mlađa, postajala je opsednuta kad je reč o hrani. Najviše je volela *purin* – čašice s karamel-sosom koje se mogu kupiti u svakom supermarketu i prodavnicu mešovite robe. Pošto bi pojela sve osim poslednjeg zalogaja, često bi deset pa čak i dvadeset minuta zurila u karamel-sos u koji bi umakala plastičnu kašičicu. Sećam se kako jednom nisam više mogla da izdržim i otela sam joj čašicu. „Daj meni ako nećeš da jedeš!“ Kakva je tuča usledila – stvari srušene na pod, prevrnut nameštaj... Na nadlakticama još imam ožiljke od njenih ogrebotina, a sigurna sam da se na njenom palcu i dalje poznaju tragovi mojih zuba. Prošlo je dvadeset godina otkako su nam se roditelji razveli i porodica se raspala. Pitam se gde li mi je sestra sad i šta radi. Razmišljam kao da i dalje voli *purin*, ali ko zna – stvari se menjaju te se i ona verovatno promenila.

Ako Žena u Ljubičastoj Suknji liči na moju sestru, onda to možda znači da je slična meni...? Ne? Ali ne može se reći da nemamo ništa zajedničko. Zasad, recimo samo da je ona Žena u Ljubičastoj Suknji, a ja sam Žena u Žutom Kardiganu.

Nažalost, niko ne zna za Ženu u Žutom Kardiganu niti mari za nju. Po tome se razlikuje od Žene u Ljubičastoj Suknji.

Kad se Žena u Žutom Kardiganu šeta po trgovačkoj četvrti, niko ne obraća nimalo pažnje na nju. Međutim, kad Žena u Ljubičastoj Suknji izađe, svi je primete. Niko ne može da je ignoriše.

Recimo da se sad pojavi u drugom delu prolaza. Svi bi odmah reagovali – na jedan od četiri načina. Jedni bi se pravili da je nisu videli i produžili bi dalje. Drugi bi se brzo pomerili u stranu da je propuste. Treći bi izmahnuli pesnicama, zadovoljnih izraza lica punih nade. A četvrti bi za razliku od njih izgledali uplašeno i neraspoloženo. (Postoji pravilo da su dva viđanja u jednom danu talična, dok su tri malerozna.)

Najneverovatnija stvar u vezi s njom je što se ona uopšte ne obazire na reakcije koje izaziva – samo ide svojim putem. Istim ujednačenim korakom, lako, brzo, gipko prolazi kroz gužvu. Začudo, čak i vikendom, u špicu kad su ulice pune kupaca, ona nikad ne naleti ni na koga niti se sudari s bilo čim – samo brzo nastavlja dalje, nesmetano. Moram reći kako ona, da bi to uspela, ili ima izuzetnu brzinu, gipkost i formu – ili na čelu pod šiškama krije još jedno oko koje se okreće za trista šezdeset stepeni i pruža joj dobar pregled svega na šta će naići. Šta god da je posredi, Ženi u Žutom Kardiganu to ne polazi za rukom.

Žena u Ljubičastoj Suknji toliko vešto izbegava sudare da razumem zašto se pomalo ekscentrični ljudi osećaju kao da ih čika – i požele da namerno nalete na nju. U stvari, i ja sam jednom podlegla tom nagonu. Naravno, nisam bila nimalo uspešnija od drugih. Kad li je to bilo? Mislim da je bilo rano proleće. Pravila sam se da nedužno hodam i gledam svoja posla pa, kad je Žena u Ljubičastoj Suknji bila samo nekoliko koraka ispred mene, iznenada sam ubrzala i pošla pravo prema njoj.

Kako se ubrzo pokazalo, to je bilo veoma glupo. Kad me je samo nekoliko centimetara delilo od sudara s njom, ona je naprosto malkice nagnula telo u stranu a ja sam se zakucala u izlog kasapnice. Srećom, nisam se ozbiljno povredila, ali mi je kasapin ipak isporučio povelik račun za popravku.

To se desilo pre više od šest meseci. Tek sam isplatila račun. I nije bilo lako. Pošto sam pokupila sve što je moglo da se proda, morala sam da se neprimetno uvučem na bazare u lokalnoj osnovnoj školi kako bih zaradila koliko god dodatne siće mogu. Prvih nekoliko puta sam mislila: Eto, vidiš u šta si se uvalila zbog gluposti. Nemoj nikad više pokušati tako nešto. Opšte je poznato da niko nikad nije uspeo da se sudari sa Ženom u Ljubičastoj Suknji – zar to ne znaš? Ako ne zato što ima treće oko na čelu, onda zbog njene neobične brzine i forme. Ipak, rekla bih da „forma“ nije pravi izraz za nju... U stvari, čini mi se da njeno lako prolaženje kroz gužvu i izbegavanje svih koji joj idu u susret mnogo podsećaju na klizanje na ledu. Žena u Ljubičastoj Suknji je nalik onoj devojci koja je pre dve godine osvojila bronzanu medalju na Zimskim olimpijskim igrama – onoj u plavoj haljinici što je pričala čudno,

kao mala starica, pa digla ruke od klizanja kako bi radila na televiziji, a prošle godine je izabrana za voditeljku dečje emisije; njen dečji program je najpopularniji – da, ta devojka. Priznajem, *Žena u Ljubičastoj Suknji* je znatno starija od nje, ali jednako je poznata (bar u mom naselju).

To je istina. *Žena u Ljubičastoj Suknji* je slavna ličnost. U očima svih – kako dece tako i odraslih. Televizijske ekipe povremeno dolaze u ovaj kraj da intervjuišu ljude na ulici. Ali umesto da domaćicama guraju mikrofon ispred nosa i ispituju ih šta spremaju za večeru ili šta misle o poskupljenju povrća, trebalo bi da ponekad razgovaraju sa starijima i decom. *Jeste li čuli za Ženu u Ljubičastoj Suknji?* Sigurna sam da bi svi odgovorili: Da, naravno!

Čak su i deca izmislila novu igru. Ko god izgubi u igri kamen-papir-makaze mora da priđe *Ženi u Ljubičastoj Suknji* i blago je kucne. To je samo mali dodatak uobičajenoj igri, ali svi su silno uzbuđeni zbog toga. Odigrava se u parku. Dete koje izgubi partiju mora da se prišunja *Ženi u Ljubičastoj Suknji* dok sedi na Naročito rezervisanom mestu i nežno je kucne po ramenu. Samo to. Čim je lupne, dete pobegne smejući se. Stalno to rade.

Prvobitna izmena nije uključivala dodirivanje *Žene u Ljubičastoj Suknji*, već je samo trebalo da joj priđu i kažu nešto. Gubitnik je morao da joj priđe i kaže nekoliko reči. „Dobar dan!“ „Divan dan!“ Bilo šta. To je bilo dovoljno za ogromno uzbuđenje. Deca bi doskakutala do nje, rekla reč-dve pa odjurila, umirući od smeha.

Tek nedavno su promenili igru, verovatno zato što je prva verzija dosadila obema stranama. Nije im padalo na pamet ništa drugo da kažu osim: „Jeste li dobro?“ „Lepo vreme!“ Ili u najboljem slučaju nešto poput „Kaaako 'te?“

na engleskom – na šta, naravno, nije odgovarala. Žena u Ljubičastoj Suknji nepomično bi sedela oborenog pogleda, ali kako je vreme prolazilo, zevnula bi ili čačkala nokte. Dok sam gledala kako dokono čupka ućebane trunčice sa džempera, činilo mi se maltene kao da čika decu da smisle nešto novo.

Taj novi obrt, koji su deca smislila tako što su obrazovala krug, naslonila se čelom jedna na druge i dobro razmislila kako da prekinu jednoličnost, već izgleda kao da će postati ustaljen i dosad nikome nije dosadio. „Kamen! Papir! Makaze!“, viču. Pobednik skače i trijumfalno uzvikuje dok gubitnik gundža s ojađenim izrazom lica. A za to vreme ona nepomično sedi na svom Naročito rezervisanom mestu, oborenog pogleda, sa šakama na krilu. Možda joj novo pravilo ne prija. Pitam se šta li joj prolazi kroz glavu kad je potapšu po ramenu.

ZNAM DA SAM REKLA KAKO ME ŽENA U LJUBIČASTOJ

Suknji podseća na sestru. Međutim, mislim da sam pogrešila. A ne izgleda kao ni ona klizačica koja je postala voditeljka. Najviše liči na Mej-čan, drugaricu iz osnovne škole. Nosila je dugačke pletenice vezane crvenim gumicama. Otac joj je bio iz Kine. Samo nekoliko dana pre male mature cela porodica je morala da se vrati u Šangaj, rodni grad njenog oca. Kad Žena u Ljubičastoj Suknji nepomično sedi na klupi, podseća me na Mej-čan na časovima plivanja. Nije nas gledala dok smo plivali u bazenu, već je samo pogrbljeno sedela i čačkala nokte. Mej-čan? Ne... Jesi li to ti? Izgubile smo kontakt kad si se vratila u Kinu, ali... jesi li se stvarno vratila čak ovamo... da me vidiš...?

Ma daj – ne zavaravaj se. Mej-čan mi jeste bila drugarica, ali nikad nismo bile stvarno bliske. Verovatno smo se igrale zajedno jednom-dvaput – uvrh glave. Ali bila je fina prema meni. Sećam se šta je rekla za moj crtež psa. „Baš si dobro nacrtala taj rep!“ Bila sam dete pa sam joj se

divila. Ako je iko umeo da crta, onda je to bila Mej-čan. Uvek je govorila kako želi da bude slikarka kad poraste. I upravo je to postala. Fuančun Mej, kineska slikarka koja je odrasla u Japanu, a pre samo tri godine se vratila ovamo i imala samostalnu izložbu. Videla sam novinski članak o tome. Žena koja se osmehivala ispred svojih slika definitivno je bila Mej-čan iako više nije bila devojčica s kikama. Ah, da, to je Mej-čan: iste krupne, bistre oči, isti mladež tik ispod nosa.

Oči Žene u Ljubičastoj Suknji su sitne, a izgledaju usukano i kao da škilje. Ima staračke pege, da, ali ni jedan jedini mladež.

Kad je o očima reč, Žena u Ljubičastoj Suknji me podseća na Arišimu-san, koja je išla sa mnom u razred u srednjoj školi. Što se karaktera tiče, Arišima-san je verovatno posebna, ali naoko je pljunuta ona. Mnogo sam je se plašila. Izblajhala je kosu kao žestoke devojke, krala po prodavnicama, iznuđivala novac i bila je nasilna. Uvek je sa sobom nosila dugački nož nalik japanskom maču. Mislim da je verovatno najopasnija osoba koju sam ikad upoznala. Njeni roditelji, njeni nastavnici, čak i policija – niko nije znao šta da radi s njom. Ne znam zašto, tek jednom mi je dala žvakaću gumu s ukusom šljive. Osetila sam kako me je neko bocnuo u leđa i čula glas: „Hoćeš žvaku?“ To je bio prvi put da sam pogledala pravo u nju. U te sitne, upale oči što škilje, spuštene obrve... Načas nisam znala koga gledam.

Prihvatila sam žvaku bez reči. Zašto joj nisam bar zahvalila? Pomislila sam kako je žvaka otrovna, pa sam je na putu do kuće bacila u kantu za smeće ispred prodavnice sakea.

Zašto bi bila otrovna? Trebalo je da počnem da žvaćem pred njom. Mogla sam da joj sutradan dam bombonu. Pa sad je prekasno. Čim je mogla, Arišima-san je odustala od školovanja – posle drugog srednje – i odmah počela da se druži s probisvetima. Priča se da je vodila gangsterski život kao makro i dilerka droge. Sad je verovatno u zatvoru. Možda čeka smrtnu kaznu. A to znači da Žena u Ljubičastoj Suknji ne može da bude ona.

U stvari, Žena u Ljubičastoj Suknji me podseća na još nekoga. Na redovnu komentatorku poslepodnevnih vesti. Ilustratorku koja crta slatke mange o jednom duhu, a odnedavno i ilustracije za dečje knjige. Kako ona kaže, „ilustratorka“ zvuči mnogo bolje nego „crtačica“, zar ne? I njen muž je crtač mangi. Kako se beše zove? Ne sećam se.

Jao, ne, stanite. Žena u Ljubičastoj Suknji me u stvari podseća na kasirku u supermarketu blizu stana u kome sam ranije živela. Na ženu koja me je jednog dana iz vedra neba pitala jesam li dobro. Tad sam shvatila da sam dotakla dno. Umalo se nisam srušila dok sam uzimala kusura. Kad sam sutradan ponovo otišla u supermarket, prepoznala me je i srdačno pozdravila. Više nisam mogla da idem tamo.

Međutim, kad sam nedavno otišla u biblioteku u starom kraju, zarad starih vremena sam svratila do supermarketa pa provirila. I bila je tamo, za uobičajenim mestom ispred kase. Dobro je izgledala. Primetila sam da nosi još jedan bedž na prednjem delu uniforme.

Čini mi se da pokušavam da kažem kako veoma dugo želim da se sprijateljim sa Ženom u Ljubičastoj Suknji.

TREBALO BI DA DODAM KAKO SAM VEĆ SAZNALA GDE

Žena u Ljubičastoj Suknji živi. To znam već odavno. Stanjuje u oronuloj staroj zgradi blizu parka. I, naravno, blizu trgovačke četvrti. Deo krova pokriven je plavom ciradom, a ograda na spoljnom stepeništu smeđa je od rđe. Žena u Ljubičastoj Suknji kao da lebdi kad se penje stepenicama, ne dodirujući ogradu. Njen stan je poslednji na drugom spratu, najdalje od stepenica. Stan 201.

Žena u Ljubičastoj Suknji izlazi iz tog stana kad ide na posao. Čini mi se, znate, kako ljudi u trgovačkoj četvrti misle da ona ne radi. Iskreno govoreći, i ja sam to mislila. Takva žena, govorila sam sebi – kladim se da je nezaposlena. Tako sam pretpostavljala. Ali pogrešila sam. Žena u Ljubičastoj Suknji jeste zaposlena. Da nije tako, kako bi sebi priuštila kiflicu s kremom ili, kad smo već kod toga, stanarinu?

Ali nije stalno zaposlena. Nekad radi, a nekad ne. A izgleda da stalno menja i radna mesta. Radila je u fabrici

šrafova, fabrici zubnih četkica, fabrici bočica za kapi za oči... Izgleda da se na svakom poslu zadrži samo nekoliko dana, u najboljem slučaju – nekoliko nedelja. Bila bi dugo bez posla pa odjednom radila ceo mesec. Pratim njen radni raspored u dnevniku. Radila je prošlog septembra. U oktobru nije radila. U novembru je radila samo prvu polovinu meseca. U decembru je radila samo prvu polovinu meseca. Ove godine joj je prvi radni dan na novom poslu počeo desetog januara. Radila je u februaru. Kao i u martu. Nije radila u aprilu. Radila je ceo maj osim za praznik Zlatne nedelje. Radila je u junu. Radila je u julu. Radila je prvu polovinu avgusta. Nije radila u septembru. U oktobru je čas radila, čas nije. A sad, u novembru, izgleda da je ostala bez posla.

Kad je zaposlena, uvek je reč o poslu koji uključuje buđenje u cik zore i povratak kući kasno uveče. Primetno iznurena, ide pravo kući i ne svraća nigde da kupi nešto za večeru. Retko ima slobodan dan, i tada ceo dan ostaje zatvorena u stanu.

U poslednje vreme je stalno viđam, u svako doba dana: ponekad u parku, ponekad u trgovačkoj četvrti. Iako mi je teško da je neprestano držim na oku, rekla bih da Ženu u Ljubičastoj Suknji zdravlje dobro služi. A ako je dobrog zdravlja, onda je gotovo izvesno da je ostala bez posla.

Želim da se sprijateljim sa Ženom u Ljubičastoj Suknji. Ali kako?

Samo o tome razmišljam. Međutim, ne dešava se ništa osim što dani prolaze.

Bilo bi čudno da joj priđem i iznebuha kažem „Zdravo“. Mogu da se kladim da joj nikad u životu niko nije rekao da želi da je upozna. Znam da meni nije. Je li ikad

iko ikome to rekao? Deluje veoma usiljeno. Samo hoću da razgovaram s njom. Ne želim da joj se udvaram.

Ali kako to da uradim? Mislim da bi bilo najbolje da joj se prvo predstavim – ali tako da ne izgleda mnogo usiljeno. A to bilo moguće da smo učenice u istoj školi ili kolegice u istoj firmi.

I EVO ME U PARKU. SEDIM NA JEDNOJ OD TRI KLUPE na južnoj strani. Na klupi najbližoj ulazu u park. Zaklanjam lice jučerašnjim novinama. Izvadila sam ih iz kante za smeće pre samo nekoliko trenutaka.

Pored moje klupe je Naročito rezervisano mesto. A na njenom kraju je časopis s oglasima za posao koji se može uzeti besplatno u bilo kojoj prodavnici mešovite robe. Žena u Ljubičastoj Suknji je pre manje od deset minuta bila u pekari. Ako znam nešto o njenim dnevnim navikama, onda je to da uvek dolazi u park onim danima kad ide u pekaru. I stvarno, tek što sam u rubrici Draga Saveta pročitala uvodnik o tridesetogodišnjem muškarcu koji već dve godine nema seks sa ženom i pita se treba li da se razvede, čula sam njene korake.

Hmm. To je bilo brzo. Provirujem iznad novina. Ipak, nije ona, nego muškarac u običnom sivom odelu. Kad bolje razmislim, bat njegovih koraka razlikuje se od njenih. Polako prolazi pored mene, vukući donove po tlu, naizgled iscrpljen, pa se ruši na klupu u najdaljem uglu.

Verovatno je službenik iz neke kancelarije u centru koji kurtoazno obilazi potencijalne klijente. Primećujem da nosi crnu aktovku. Pustite me da pogađam. Pošto je obišao sve iole obećavajuće radnje u trgovačkoj četvrti i nije zaključio nijedan ugovor, krišom će odremati u parku. U parku je ukupno pet klupa – tri na južnoj strani, dve na severnoj. Uvek znate ko je prvi put tu po tome koju klupu izabere. Bilo mi ga je žao jer sam videla da je izmožden. Ali tako je kako je. Došlo je vreme da mu kažem da se skloni.

Prišla sam da mu objasnim kako stvari stoje, ali samo me je preteći pogledao. Ipak, rezervisano mesto je rezervisano mesto. Pravila su pravila. Nisam imala izbora. Morala sam ga naterati da odustane.

Nekoliko puta sam ponovila dok mu se lampica nije upalila: ustao je i prešao na drugu klupu premda veoma nevoljno. Utom sam krajičkom oka videla da još neko prilazi. Ovog puta je morala da bude ona. Požurila sam natrag do svoje klupe i podigla novine ispred lica.

Žena u Ljubičastoj Suknji nosila je papirnu kesu iz pekare. Pošto se smestila na svoje upravo oslobođeno Naročito rezervisano mesto, otvorila je kesu i izvadila poslasticu. Kao i uvek, kiflicu s kremom. Pecivo koje je uglavnom povod za ulične intervjuje. „Šta ste danas kupili?“, pitaju novinari dok zaustavljaju ljude koji nose kese s logom pekare i guraju im mikrofon pod nos. Veknu belog hleba i kiflicu s kremom – glase najčešći odgovori. I ja bih odgovorila „Kiflicu s kremom!“ kad bi me neko pitao. Po čemu se ističe? Pa, rekla bih po filu, koji mora da ima tačno određenu gustinu, i po tananom testu oko njega. Zatim po bademovim listićima posutim na vrhu. Zbog njih se čuje onaj lep krckav zvuk kad zagrizete.

Nj-nj-njam. Krc-krc-krc. Nekoliko listića badema palo je Ženi u Ljubičastoj Suknji na krilo. Tup-tup između prstiju šake koju je podmetnula pod kiflicu. Nije primetila. Uvek zuri u jednu tačku dok jede. Dokaz da se koncentriše. Zatvara oči i uši pred svetom. Ponovo onaj krckavi zvuk. Njam-njam. Krc-krc. Mljac. Izvrsno.

Pojela je kiflicu pa izgužvala papirnu kesu. Tad je primećtila časopis s oglasima za posao na kraju klupe. Neužurbano ga je uzela i počela da lista. Pošto ga je jednom brzo pregledala, vratila se na početak pa ponovo stala da lista, sporije ovog puta. U tom broju je bio poseban dodatak „Najbolja radna mesta za timske igrače“. Zauzimao je gotovo polovinu časopisa. Ali to nije važno, ne, preskoči taj deo. „Skraćeno radno vreme u ugostiteljstvu“, „Skraćeno radno vreme u tekstilnoj industriji i maloprodaji“... Ne, preskoči i to. Ivice papira imale su drugačije boje – plavu, crvenu, žutu, zelenu – za različite vrste posla. Poslednji odeljak, „Noćne smene“, bio je ružičastih ivica. Ne znam zašto, tek dugo je čitala taj deo. Ne, ne tamo. Pogledaj odeljak pre toga, onaj sa zelenim ivicama. Onaj mali istaknuti oglas desno od „Razvrstavanja paketa“. Zaokružila sam ga fluorescentnim flomasterom. Trebalo bi da joj zapadne za oko.

Je li ga videla – je li shvatila natuknicu? Žena u Ljubičastoj Suknji je sklopila časopis, smotala ga, ustala i krenula prema kanti za smeće. Uf, neće ga valjda baciti? U sledećem trenutku je prebacila časopis u drugu ruku, bacila papirnu kesu u kantu i otišla.

Nekoliko minuta kasnije deca su došla u park, pravo iz škole.

O, pitate se gde je ona? Deca su nemirno prelazila pogledom po parku, i samo su stajala, očigledno ne znajući

šta će sa sobom. Nema sumnje da im park u kome sedi samo Žena u Žutom Kardiganu nije dovoljno zanimljiv. Posle nekog vremena počela su da se igraju kamen-papir-makaze, ali bez uobičajenog poleta. Međutim, pošto nije bilo uobičajene učesnice u igri, prešli su na šuge.

Sutradan je Žena u Ljubičastoj Suknji otišla na razgovor za posao u fabrici sapuna.

Žena u Ljubičastoj Suknji uopšte nije shvatila nagoveštaj.

Prethodna iskustva su pokazala da će, ako se dobro pokaže na razgovoru i dobije posao, odmah uslediti svakodneвно dirinčenje koje ubija dušu. Neće raditi ništa osim što će svakog dana ići tamo-amo od stana do radnog mesta. Ali ako ne dobije posao, onda će ponovo tumarati po kraju.

Sledeće nedelje, kao i one posle toga, Žena u Ljubičastoj Suknji vrzerala se po komšiluku. Očigledno nije dobila posao.

Nekoliko dana kasnije Žena u Ljubičastoj Suknji ponovo je otišla na razgovor. Ovog puta u fabriku pogačica sa svinjetinom pečenih na pari na kineski način. Još jedan dokaz da uopšte nije razmišljala. Zar ne zna da u prehrambenoj industriji prvo gledaju u kakvom su vam stanju nokti i kosa? Nema šanse da prime ženu suve, neuredne kose poput pacovskog gnezda i crnih noktiju. Znala sam da će je odbiti – naravno, to se i desilo.

Istog dana je otišla na još jedan razgovor, u drugoj firmi. Taj je bio za „kontrolora robe – noćna smena“. Zašto bi se iko prijavio za takav posao?, pitam vas. Nehotice sam se zbunila. Zar ne zna da u noćnim smenama verovatno ima mnogo više muškaraca nego žena? Jeste da samo nagađam, ali čini mi se da su Ženi u Ljubičastoj Suknji

muškarci odbojni. Međutim, to ne znači da voli žene. Ali kad radite u muškom okruženju, pa, to neminovno uzima danak, zar ne? Ali nema razloga za brigu jer nije prošla ni na tom razgovoru.

Zbog tog gubljenja vremena Žena u Ljubičastoj Suknji postigla je novi rekord po tome koliko je dugo nezaposlena. Već su prošla dobra dva meseca. Naravno, govorim o vremenu otkako sam počela da pratim njen radni raspored. Sigurno će svakog dana ostati bez ušteđevine. Uspeva li i dalje da na vreme plati stanarinu – da ne govorimo o računima za struju i gas? Neće li njen stanodavac početi da iznosi besmislene zahteve, da joj šalje zvanične podsetnike, preti da će je tužiti ako ne plati odmah i zahteva da nađe jemca iako to nije tražio u prvobitnom ugovoru? Kad se jednom nađete u takvim okolnostima, bojim se da ste na klizavom terenu. Rekla bih da je jedini izlaz da ostanete pri svome – i to drsko. Tako sam ja uradila. Nedavno sam odlučila da prestanem da lupam glavu time kako ću platiti stanarinu.

Sve je počelo onim glupim sudarom s kasapskim izlogom. Tad je sve krenulo naopako.

Da bih platila popravku, morala sam da uzimam novac namenjen za stan, te sad kasnim s kirijom. I dalje zarađujem ponešto sa strane prodajom sitnica na bazarima, ali to je sve sića. Pošto sam u stisci s novcem, nisam mogla istovremeno da plaćam i stanarinu i popravku izloga.

Kad to već pominjemo, i dalje tražim način da pobežnem dužnicima za koje znam da će mi zakucati na vrata. Raspitala sam se o ormarićima na železničkim stanicama kako bih prebacila ono malo preostalih vrednih stvari dok još mogu, pre nego što mi stanodavac ili njegov advokat

provali u stan. Otkrila sam nekoliko jeftinih hotela-kapsula i manga-kafeterija u kojima bih mogla da nađem utočište ako moram brzo da pobeđnem. Našla sam i deset jeftinih pansiona, u ovoj prefekturi i susednoj, u kojima bih mogla da se pritajim neko vreme. Ako ikad dođe dotle, rado bih podelila te podatke sa Ženom u Ljubičastoj Suknji, ali čini mi se da još nismo stigle dotle.

Zasad nisam primetila nikakva preteća pisma na vratima stana Žene u Ljubičastoj Suknji. Niti sam videla ikoga ko bi mogao da bude njen stanodavac kako obigrava oko zgrade i čeka da se ona vrati kući. Noću je svetlo u njenom stanu upaljeno, a brojčanik na meraču gasa izgleda da ujednačeno otkucava. Čini mi se da uspeva da plati stanarinu kao i račune za struju i grejanje.

Međutim, rekla bih da su joj isključili telefon. Nekoliko nedelja pošto je počela da traži posao, Žena u Ljubičastoj Suknji povremeno odlazi u govornicu ispred prodavnice mešovite robe kako bi zakazala razgovore.

Žena u Ljubičastoj Suknji nikad ne ulazi u prodavnicu mešovite robe – već se samo posluži telefonom ispred nje. Moj je zadatak da uđem. Stoga ulazim, odlazim pravo do ugla s policama za časopise, uzimam najnoviji oglasnik za poslove pa ga ostavljam na njenom Naročito rezervisanom mestu.

Oglasnik za poslove je nedeljni osim kad izađe dvo-broj. Ali nemojte misliti da se sadržaj menja samo zbog novih korica svake nedelje. Radna mesta sa stalnim manjkom zaposlenih obnavljaju oglase iz broja u broj. Iako je nisam uvek pratila, Žena u Ljubičastoj Suknji se posle onih nekoliko pokušaja prijavljivala i za druge poslove i često je odlazila na dva razgovora u istom danu. Nisu je

primili nigde. Nije ni čudo s obzirom na zanimanja koja je birala – nijedno nije bilo za nju. Telefonistkinja, vodič u tržnom centru i tako dalje. Možete li verovati da se čak prijavila za konobaricu? Zašto bi ijedan kafe zaposlio konobaricu koja rado pije vodu s fontane u lokalnom parku? Izgleda da joj niz odbijanja utiče na rasuđivanje. Naravno, odmah su je odbili u kafeu.

I tako su, na moju žalost, prošla dobra tri meseca pre nego što je *Žena u Ljubičastoj Suknji* napokon zakazala razgovor na mestu gde bi mogli da je prime. A ja sam za to vreme sigurno deset puta otišla u prodavnicu mešovite robe po oglasnik.

Možda sam ja kriva zato što joj je toliko trebalo. Možda je trebalo da uradim više umesto što sam samo flomasterom zaokruživala oglase – možda je trebalo da napravim uši na stranicama ili da dodam lepljive papiriće. Sigurna sam da sam mnogo toga mogla bolje da uradim, ali nema veze – naposletku je *Žena u Ljubičastoj Suknji* donela ispravnu odluku. Jedne večeri sam je videla kako izlazi iz stana i ide pravo prema govornici ispred prodavnice mešovite robe. Primetila sam da čvrsto steže papirić u ruci.

Napregnutog izraza lica je stezala slušalicu i nekoliko puta klimnula glavom dok je slušala. „Da... Da... Shvatam.“ A zatim: „Ne... Da... Ne, nikad.“

Flomasterom je zabeležila nešto na dlanu. Je li to broj 3? Ili možda 8? Svakako su bili brojevi. Osmog u tri sata? Datum i vreme razgovora?

Pošto je spustila slušalicu, izraz lica joj je ostao napet. To me nije čudilo. Svi razgovori za posao na koje je dosad otišla neslavno su se završili. Ko ne bi brinuo? Međutim (iako ne bi trebalo da trčim pred rudu), sigurna sam da

će ovog puta, na tom radnom mestu, biti drugačije. Ovog puta sam bila stoprocentno sigurna da će dobiti posao zato što na tom radnom mestu uvek vlada manjak zaposlenih. U suštini, ko god da se prijavi, dočekaće ga raširenih ruku.

Čak i tako, valjalo bi da ode na taj razgovor barem s čistom kosom. Trebalo bi da podseče nokte – i da stavi malo karmina, kad bi ga imala. Prvi utisak je važan, a takve sitnice mnogo znače. Kad god bih je videla, kosa bi joj bila neuredna – bez sjaja, suva, štrčala je na sve strane. Podozrevala sam da je pere sapunom. Neko vreme sam radila skraćeno u fabrici šampona i još mi je ostalo mnogo uzoraka. Kako bi bilo da je navedem da upotrebi malo mog šampona?

Tek je prošlo podne. Stajala sam u samom središtu trgovačke četvrti i držala providnu plastičnu kesu sa svim uzorcima šampona koje sam sakupila. Baš na tom mestu televizijske ekipe prave ulične intervjuje. Uvek ima mnogo sveta jer ulice oko glavne trgovačke ulice, koja se pruža od istoka prema zapadu, vode do velikog supermarketa zdesna i igraonice s fliperima sleva. Ponekad neko deli letke, ali retko daju uzorke proizvoda. Kupci i prolaznici rado su prihvatili besplatne šampone koje sam nudila. Nekoliko njih je čak uzelo jedan, napravilo par koraka pa se vratilo po drugi. Lepo je što cene moj trud, ali ako tako nastave, neće ostati ništa za onu kojoj su najpotrebniji. Kad bi se neko vratio drugi ili treći put, samo bih odmahnula glavom.

Kad mi je ostalo samo pet paketića šampona, Žena u Ljubičastoj Suknji se konačno pojavila u trgovačkoj četvrti.

Primitivši da delim besplatne uzorke, radoznalo je pogledala šta imam u plastičnoj kesi. Međutim, nije mi prišla, već je samo prošla pored mene.

Dok sam se okretala kako bih pošla za njom i tutnula joj uzorak, neko me je uhvatio za lakat.

„Hej! Ko ste vi? Niste odavde, zar ne? Imate li dozvolu Udruženja vlasnika radnji?“

Bio je to vlasnik prodavnice sakea *Tacumi*.

Tacumi je najstarija trgovina u četvrti. Njen vlasnik je predsjednik Udruženja vlasnika radnji u lokalnoj trgovačkoj četvrti. Uglavnom ljubazan i nasmejan, sad je veoma neprijateljskim glasom nastavio da me ispituje.

„Odgovorite mi. Hajde! Šta to delite? Šta je to? Dajte da pogledam.“

Istrgla sam ruku.

„Hej! Oj! Čekajte!“

U normalnim okolnostima najviše mrzim trčanje, ali sad sam morala da pribegnem tome. Dok sam jurila, brzo sam stigla Ženu u Ljubičastoj Suknji pa je ostavila daleko iza sebe. Kad sam izbila iz trgovačke četvrti na glavnu ulicu, nastavila sam da trčim. Osvrtala sam se preko ramena jer sam bila sigurna da me vlasnik prodavnice sakea *Tacumi* juri. Međutim, u nekom trenutku, pošto sam po ko zna koji put pogledala preko ramena, shvatila sam da nema ni traga od njega.

Napokon – mnogo kasnije, pošto je pao mrak – prošetala sam se do stana Žene u Ljubičastoj Suknji i okačila kesu sa uzorcima šampona na njenu kvaku. Verovatno je trebalo odmah to da uradim. Naslonila sam uvo na vrata i čula tih, ujednačen zvuk trljanja. Izgleda da je prala zube. Pa, to je dobar znak. Ako tako nastavi, možda će čak oprati kosu.

Ženo u Ljubičastoj Suknji! Daj sve od sebe! Obavi taj razgovor i domogni se posla!

ČETIRI DANA KASNIJE VIDELA SAM ISHOD RAZGOVORA.

Ne znam je li to zasluga mojih vatrenih molitvi ili šampona s mirisom „svežeg cveća“ koji sam joj dala ili je pak uprava postala toliko očajna da bi primila bilo koga, tek Žena u Ljubičastoj Suknji je dobila posao. Jeste da je dugo trajalo, ali konačno je uspela. Stajala je na startnoj liniji.

Prvi dan na novom poslu. Žena u Ljubičastoj Suknji je izašla iz stana ranije nego inače, oko pola osam, pa krenula na posao. Čekala sam je na autobuskoj stanici. Ušle smo u autobus nedaleko od ulaza u trgovačku četvrt i sišle blizu mesta na kome se zaposlila. Četrdeset minuta su nas gurali okolo u autobusu. Žena u Ljubičastoj Suknji je u pola devet pokucala na vrata novog radnog mesta.

Kad je ušla u kancelariju, dali su joj uniformu i ključ od svlačionice. Najpre se presvuci. Žena u Ljubičastoj Suknji je uradila šta joj je rečeno i uputila se pravo u svlačionicu, odmah pored kancelarije.

Uniforma se sastojala od jednostavne crne haljine. Dobar, izdržljiv komad odeće koji lepo „diše“ i otporan je

na mrlje (mada će pre biti da se fleke ne vide na crnom). Od poliestera, osuši se samo nekoliko minuta posle pranja – što je takođe zgodno. Možda je jedina loša strana što tkanina pravi veliki elektricitet. Manja gnjavaža, ali ipak ide na živce.

Uz crnu uniformu je obula crne cipele koje je juče kupila u trgovačkoj četvrti. Ali, avaj, kad je počela da navlači nove crne hulahopke, koje je takođe juče kupila u radnji „sve za sto jena“, čuo se zvuk cepanja. Žena u Ljubičastoj Suknji je skinula hulahopke i bacila ih, pa obula cipele: radiće bosa. Na kraju je ostala bela kecelja. Ali, jao, Žena u Ljubičastoj Suknji ju je pogrešno namestila. Trebalo bi da povuče trake preko ramena i ukrsti ih pre nego što ih veže.

Pošto je obukla radnu uniformu, Žena u Ljubičastoj Suknji je ponovo pokucala na vrata kancelarije. Dotle se tamo okupilo još nekoliko ljudi.

Direktor agencije je sedeo za svojim radnim stolom i zurio u ekran. Kad je Žena u Ljubičastoj Suknji ušla u kancelariju, podigao je glavu, pogledao joj lice pa onda noge.

Možda nije shvatio da nema hulahopke. Bilo kako bilo, nije rekao ništa o tome. Ali jeste istakao da nije dobro vezala kecelju.

„Cukada-san, Cukada-san“, pozvao je. Supervizorka Cukada stajala je pored kancelarijske table. „Pobrinite se za nju, molim vas“, rekao je direktor i pokazao na Ženu u Ljubičastoj Suknji.

„Evo. Samo čas.“ Supervizorka Cukada je spustila identifikacionu karticu i prišla Ženi u Ljubičastoj Suknji.

„Prvi dan?“ Nežno je naslonila šake na ramena Žene u Ljubičastoj Suknji. To je bio prvi put da sam videla nekoga, osim dece u parku, da je dodirne.